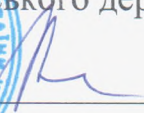

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор Сумського державного університету

_____ А. В. Васильєв

28 серпня 2020 р.

ТИМЧАСОВИЙ СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<u>Третій (освітньо-науковий) рівень</u> (назва рівня вищої освіти)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<u>Доктор філософії</u> (назва ступеня вищої освіти)
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	<u>07 Управління та адміністрування</u> (шифр та назва галузі знань)
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	<u>073 Менеджмент</u> (код та найменування спеціальності)

Суми
2020

I. Преамбула

Цей Тимчасовий стандарт розроблений з урахуванням вимог Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук» (постанова КМУ від 23.03.2016 р. №261) та Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти (Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 №600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 №584) та діє до введення в дію офіційно затвердженого Стандарту вищої освіти України.

Розробники стандарту:

Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, шифр та назва наукової спеціальності	Вчене звання (за кафедрою)	Посада та назва підрозділу (за основним місцем роботи)
1. Швіндіна Ганна Олександрівна	Доктор економічних наук, 08.00.04 - економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)	Доцент кафедри управління	Завідувач кафедри управління
2. Галинська Юлія Вікторівна	Доктор економічних наук, 08.00.03 – економіка та управління національним господарством	Доцент кафедри управління	Доцент кафедри управління
3. Смоленніков Денис Олегович	Кандидат економічних наук, 08.00.06 - економіка природокористування та охорони навколишнього середовища	Доцент кафедри управління	Доцент кафедри управління
4. Мирошніченко Юлія Олександрівна	Кандидат економічних наук, 08.00.04 - економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)	Доцент кафедри управління	Доцент кафедри управління

Тимчасовий стандарт обговорено та схвалено на засіданні Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Навчально-наукового інституту фінансів, бізнесу, економіки імені Олега Балацького

Протокол № 1 від 27 серпня 2020 р.

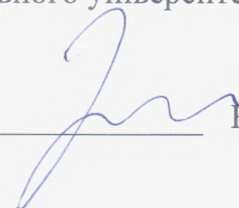
Голова Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Навчально-наукового інституту фінансів, економіки та менеджменту імені Олега Балацького

Тютюник І.В.

Тимчасовий стандарт обговорено та схвалено на засіданні Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Сумського державного університету.

Протокол № 1 від 27 серпня 2020 р.

Голова Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Сумського державного університету

Карпуша В.Д.

II. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень
Освітня кваліфікація	Доктор філософії з менеджменту
Кваліфікація в дипломі	Науковий ступінь – Доктор філософії Галузь знань – 07 Управління та адміністрування Спеціальність – 073 Менеджмент
Опис предметної області	<p>Об'єкт діяльності: теорія, методологія наукового дослідження, феномени, явища і проблеми сучасних економічних процесів та явищ.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців з менеджменту, здатних розв'язувати комплексні проблеми в професійній та/або дослідницько-інноваційній діяльності у сфері менеджменту, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення цілісних знань та/або професійної практики.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: теоретико-методологічні засади дослідження та розв'язання актуальних завдань у сфері менеджменту, що створюють підґрунтя для інноваційних рішень теоретичного та прикладного спрямування.</p> <p>Методи, методики та технології: загально-наукові та спеціальні методи, методики та технології, застосування яких уможливорює виконання оригінального наукового дослідження у сфері менеджменту, результати якого мають наукову новизну, теоретичну та практичну цінність.</p> <p>Інструментарій та обладнання: інформаційно-комунікаційні системи, пакети прикладних програм, прилади та обладнання, необхідні для виконання наукових досліджень та забезпечення інформаційних технологій викладання в сфері менеджменту.</p>
Академічні права випускників	Можливість продовження підготовки на науковому рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти

III. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня вищої освіти:

Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 60 кредитів ЄКТС.

IV. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у професійній та/або дослідницько-інноваційній діяльності у сфері менеджменту, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
-----------------------------------	---

Загальні компетентності	<p>ЗК 1. Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики, загального культурного кругозору та саморозвитку.</p> <p>ЗК 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 5. Здатність розробляти проекти та управляти ними.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність до продукування нових ідей і розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері менеджменту.</p> <p>ФК 2. Здатність до застосування сучасних методологій, методів та інструментів педагогічної та наукової (творчої) діяльності у сфері менеджменту.</p> <p>ФК 3. Здатність до засвоєння основних концепцій, принципів та методів, історії розвитку та сучасних трендів менеджменту та дотичних соціальних наук, оволодіння відповідною термінологією.</p> <p>ФК 4. Здатність застосовувати інформаційно-аналітичні програмні продукти та системи для обробки та систематизації різних типів даних, обґрунтування, підтвердження/спростування гіпотез та визначення тенденцій розвитку об'єктів дослідження у сфері менеджменту.</p> <p>ФК 5. Здатність аналізувати причинно-наслідкові зв'язки й закономірності поведінки економічних суб'єктів.</p> <p>ФК 6. Здатність управляти соціально-економічними системами на основі сучасних моделей та механізмів менеджменту в умовах невизначеності та динамічності внутрішнього та зовнішнього середовища, визначати їх перспективи розвитку.</p>

V. Нормативний зміст підготовки, сформульований у термінах результатів навчання

Програмні результати навчання
<p>ПРН 1. Вільно презентувати та обговорювати результати своєї наукової діяльності державною та іноземними мовами в усній та письмовій формах, розуміти іншомовні професійні, наукові та навчальні публікації з відповідної тематики.</p> <p>ПРН 2. Застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності для пошуку та критичного аналізу інформації, зокрема статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.</p> <p>ПРН 3. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нові цілісні знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми у сфері менеджменту з урахуванням соціально- економічних аспектів, лідерства, автономності, сталого розвитку та відповідальності.</p> <p>ПРН 4. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.</p> <p>ПРН 5. Здійснювати критичний аналіз та оцінку наукових досягнень в менеджменті, демонструвати системний науковий світогляд під час вирішення дослідних, експериментальних і практичних завдань.</p> <p>ПРН 6. Виконувати наукові дослідження з менеджменту та дотичних сучасних міждисциплінарних напрямів, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях.</p>

ПРН 7. Розуміти методологію наукових досліджень, формулювати й перевіряти гіпотези на основі використання належних доказів, емпіричних та теоретичних методів для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

ПРН 8. Виявляти та аналізувати причинно-наслідкові зв'язки й закономірності поведінки економічних суб'єктів, патерни прийняття управлінських рішень, поведінкові моделі в менеджменті та виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з менеджменту.

ПРН 9. Досліджувати сучасні моделі менеджменту та механізми управління соціально-економічними системами та застосовувати їх на локальному, регіональному, національному та міжнародному рівнях.

ПРН 10. Уміти самостійно визначати завдання професійного та особистісного розвитку, займатися самоосвітою, усвідомлено планувати і здійснювати підвищення рівня кваліфікації.

VI. Наукова складова

Науково-дослідницька робота аспірантів є невід'ємною складовою підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних самостійно вести науковий пошук, творчо вирішувати конкретні професійні та наукові завдання. Вона здійснюється за індивідуальним планом під керівництвом наукового керівника за підтримки та консультування з боку провідних фахівців, долучених до реалізації освітньо-наукової програми.

Елементами наукової складової освітньо-наукової програми аспірантури є:

- складання плану та розробка робочих гіпотез дослідження під науковим керівництвом провідних учених;
- проведення досліджень та апробація отриманих результатів на підприємствах та в організаціях;
- презентація та обов'язкове обговорення результатів досліджень на регулярних наукових семінарах, а також конференціях та інших наукових заходах;
- участь у міжнародних дослідницьких проектах та програмах обміну;
- підготовка та публікація статей у фахових наукових виданнях;
- написання та представлення до захисту дисертації. Допуском до захисту є наявність достатньої кількості опублікованих наукових праць та повністю виконаний індивідуальний навчальний план.

Для проведення наукових досліджень здобувачі можуть використовувати науково-дослідну базу Лабораторії соціально-економічних досліджень Сумського державного університету, Лабораторії ідей, що функціонують на базі кафедри управління.

Тематика наукових досліджень здобувачів:

1. Менеджмент територій та державних організацій

- 1.1 Розвиток територіального менеджменту на основі кластерного підходу.
- 1.2 Менеджмент інтеграційного розвитку міста.
- 1.3 Оцінювання ефективності менеджменту в системі місцевого самоврядування (інших рівнів управління).
- 1.4 Стратегічне управління закладами вищої освіти України.
- 1.5 Розвиток менеджменту дуальної вищої освіти в Україні.
- 1.6 Розвиток менеджменту дошкільної (вищої, середньої) освіти.
- 1.7 Менеджмент закладів охорони здоров'я та окремих інституцій.
- 1.8 Розроблення стратегії розвитку окремих територій (ОТГ, областей, спільнот).

2. Менеджмент підприємств та проектів

- 2.1 Оцінка ефективності управління змінами в організації в умовах невизначеності.
- 2.2 Управління конкурентоспроможністю в системі менеджменту підприємства.

- 2.3 Менеджмент промислового підприємства в умовах інформаційної економіки.
- 2.4 Розвиток інноваційного менеджменту на промислових підприємствах.
- 2.5 Управління організаційним розвитком підприємств (організацій, проектів).
- 2.6 Стратегічне управління організаціями різного типу (проектів, підприємств).
- 2.7 Коопетиційна стратегія управління в організаціях різного типу (консорціуми, концерни, малі та середні підприємства).
- 2.8 Антикризовий менеджмент в організації (підприємствах, установах, в проектній діяльності).
- 2.9 Управління командою в проектно-орієнтованих організаціях: формування механізмів управління, параметризація системи управління, оцінювання ефективності..
- 2.10 Розвиток методичних засад оцінювання ефективності стилю лідерства керівників.
- 2.11 Механізм управління підприємствами з урахуванням крос-секторного партнерства стейкхолдерів.
- 2.12 Впровадження системи оцінювання ефективності підприємств, проектів та окремих бізнес-процесів (KPIs, SBC тощо).
- 2.13 Управління ланцюгами цінності (проектів, організацій, підприємств).
- 2.14 Управління трансформаціями бізнес-процесів (проектів, організацій, підприємств).

3. Екологічний менеджмент

- 3.1 Екологічний менеджмент в системі забезпечення управління містом (областю, територіями, ОТГ).
- 3.2 Екологічний менеджмент на промислових підприємствах.
- 3.3 Менеджмент комунальних підприємств в контексті сталого розвитку міста.
- 3.4 Енергетичний менеджмент підприємства в контексті сталого розвитку.
- 3.5 Соціально-екологічна складова в управлінні проектами об'єднаних територіальних громад.
- 3.6 Оцінювання ефективності управління стратегічним розвитком в контексті Цілей сталого розвитку.
- 3.7 Управління "зеленою" конкурентоспроможністю на базі стейк-холдерського підходу.
- 3.8 Формування стратегії корпоративної соціальної відповідальності для організацій різного типу (підприємств, окремих проектів).

VII. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	<p>Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється спеціалізованою вченою радою, утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.</p> <p>Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).</p> <p>Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.</p> <p>Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії захищають дисертації у разових спеціалізованих вчених радах з відповідної спеціальності, яка створюється у Сумському державному університеті відповідно до вимог чинного законодавства.</p>
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	<p>Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері менеджменту або на її межі з іншими спеціальностями, що передбачає проведення власного оригінального дослідження, результати якого мають наукову новизну та практичну цінність.</p> <p>Дисертаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.</p> <p>Дисертаційна робота має бути розміщена на офіційному сайті університету.</p> <p>Дисертаційна робота має відповідати іншим вимогам, встановленим законодавством.</p>

VIII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Сумському державному університеті функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), що передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ЗВО, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

**Матриця відповідності компетентностей доктора філософії
за спеціальністю 073 Менеджмент
deskрипторам за Національною рамкою кваліфікацій**

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння/Навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
Перелік компетентностей	ЗН1 Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності.	УМ1 Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики.	К1 Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством загалом.	ВА1 Демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.
		УМ2 Започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності.	К2 Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях.	ВА2 Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.
		УМ3 Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей.		
Загальні компетентності				
ЗК1	ЗН1	УМ3	К1	ВА1
ЗК2	ЗН1	УМ3		ВА1
ЗК3			К2	
ЗК4			К2	
ЗК5	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3	К1	ВА1
ЗК6	ЗН1	УМ 2, УМ3		
Спеціальні (фахові) компетентності				
ФК1	ЗН1	УМ3	К1	ВА1
ФК2		УМ1		ВА2
ФК3	ЗН1	УМ3	К1	ВА2
ФК4	ЗН1	УМ1, УМ 2, УМ 3		ВА1
ФК5	ЗН1	УМ1, УМ3		
ФК6	ЗН1	УМ1	К1	ВА1

Матриця відповідності компетентностей та результатів навчання за спеціальністю 073 Менеджмент

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності						Спеціальні (фахові) компетентності					
		ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ФК1	ФК2	ФК3	ФК4	ФК5	ФК6
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ПРН 1	+			+	+				+				
ПРН 2	+						+		+		+		
ПРН 3	+	+				+		+		+			
ПРН 4	+	+	+						+				
ПРН 5	+	+					+			+	+		
ПРН 6	+			+	+	+					+		
ПРН 7	+	+					+		+			+	
ПРН 8	+		+				+				+	+	+
ПРН 9	+						+	+				+	+
ПРН 10	+	+						+	+				